

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 2

**PROTOKÓŁ KONTROLI
Ośrodka Pomocy
Społecznej w Sokolach,
ul. Rynek Mickiewicza 10, 18 - 218 Sokoly**

Białystok - luty - 2010r.

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokolach, przeprowadzonej w dniach: 19, 21 i 22 stycznia 2010 r.

REGON – 450-009-343

NIP – 722-13-49-348

Wójtem Gminy jest Pan Józef Zajkowski

Kierownikiem Ośrodka od 1990 r. jest Pani Grażyna Antończuk

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokolach powołano uchwałą Nr 46/X/90 Gminnej Rady Narodowej w Sokolach z dnia 29 kwietnia 1990r.

[Akta kontroli str.78]

Kontrolę przeprowadzili:

1. Anna Liszewska – starszy inspektor wojewódzki
  2. Barbara Kosmaczewska – inspektor wojewódzki
  3. Marta Giermaniuk - inspektor - kierownik zespołu inspektorów
- pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia Nr 3 z 12.01.2010r. (PS.IX.MG.0939-3/2010) wydanego w imieniu Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej PUW w Białymstoku.

Kontrolę przeprowadzono: 19, 21 i 22 stycznia 2010r.

[Akta kontroli str. 140-147]

Wyjaśnień w toku kontroli udzielała P. Bożena Antończuk – kierownik Ośrodka.

Temat kontroli:

Realizacja zadań własnych gminy i zadań zleconych przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej.

Cel kontroli:

Ocena realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).

Rodzaj kontroli:

Kontrola kompleksowa (koordynowana)

Gdań B) dt

1

Przedmiotowy zakres kontroli:

Kontrolą objęto okres od 01.01.2009r. do 31.12.2009r. i skontrolowano następujące zagadnienia:

- I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej.
- II. Zasoby kadrowe ośrodka.
- III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie kierownika ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych.
- IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).
- V. Realizacja zadań własnych gminy wynikających z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).
- VI. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.):
- VII. Realizacja wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).

Okres objęty kontrolą:

Kontrolą objęto okres jednego roku, obejmujący 4 kwartały, poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach jest zlokalizowany na II piętrze budynku Urzędu Gminy. Przed wejściem do budynku istnieją bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich, w postaci 52 schodów (brak podjazdu) – co jest niezgodne z art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. prawo budowlane (Dz. U. z 2006r. Nr 156, poz. 1118, ze zm.).

Ośrodek zajmuje 2 pomieszczenia biurowe o łącznej powierzchni ok. 30 m², w których pracują: w pierwszym - kierownik ośrodka, zastępca kierownika, podinspektor ds. świadczeń rodzinnych, w drugim - starszy pracownik socjalny, pracownik socjalny. Organizacja pracy w pomieszczeniach pozwala na wykonywanie zadań.

Ośrodek jest wyposażony w sprzęty i urządzenia biurowe: 5 biurek, 1 szafa biurowa, regał biurowy, 3 krzesła, 5 foteli biurowych oraz 3 zestawy komputerowe, 3 drukarki, ksero, 2 aparaty telefoniczne. Z faksu pracownicy korzystają w Urzędzie Gminy.

[Podpis]

II. Zasoby kadrowe ośrodka

Na dzień kontroli w Ośrodku zatrudniano kierownika, zastępcę kierownika wykonującego zakres pracy pracownika socjalnego oraz 3 pracowników, z czego jeden zatrudniony na stanowisku starszego pracownika socjalnego, drugi pracownika socjalnego, natomiast trzeci podinspektora do spraw świadczeń.

W trakcie kontroli sprawdzono akta wszystkich pracowników. Kwalifikacje kierownika jednostki oraz pracowników GOPS przedstawia załącznik Nr 2 do protokołu.

Gminę Sokoły zamieszkuje 6094 mieszkańców, w Ośrodku pracuje 2 pracowników socjalnych, zaś zastępcą kierownika wykonuje zakres pracy pracownika socjalnego - stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka jest zgodny z ustalonym w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.).

Wójt Gminy Sokoły przyznał od dnia 1 stycznia 2006r. (pismo Or.1020-20/06 z dnia 24.04.2006r) do 1 kwietnia 2009r. (pismo Or. 1020-2/09 z dnia 17.04.2009r.) kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej comiesięczny dodatek do wynagrodzenia w wysokości 125 zł, tytułem wykonywania pracy socjalnej, co jest niezgodne z treścią art. 121 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.).

Wójt Gminy Sokoły pismem Or.1020-20/06 z dnia 24.04.2006r. przyznał od dnia 1 stycznia 2006r. zastępcy kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej comiesięczny dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł z tytułu wykonywania pracy socjalnej, na podstawie ww. art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej. **Nazwa obecnego stanowiska jest sprzeczna z faktycznie wykonywaną pracą na stanowisku pracownika socjalnego, określoną w zakresach czynności z dnia 09.08.2004r. i 13.02.2008r.**

Pracownicy socjalni pracujący w terenie posiadają legitymacje pracownika socjalnego, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

[Akta kontroli str. 48-68]

[Załącznik nr 2 do protokołu]

III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie kierownika ośrodka (innych osób) do wydawania decyzji administracyjnych

Uchwałą Nr XXIV/102/04 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 listopada 2004r. nadano statut Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Sokolach, który następnie zmieniono uchwałami: Nr XI/60/07 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 grudnia 2007r., Nr XVIII Rady Gminy Sokoły z dnia 2 grudnia 2008r.

20

W myśl § 2 statutu Ośrodek realizuje zadania z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz innych przepisów regulujących rządowe programy pomocy społecznej.

Na podstawie § 7 ust. 4 statutu rachunkowość Ośrodka w zakresie dochodów i wydatków prowadzi Skarbnik Gminy Sokoły w uzgodnieniu z Kierownikiem Ośrodka. **Powierzenie prowadzenia obsługi finansowo-księgowej osobie nie będącej pracownikiem jednostki jest niezgodne z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240).**

[Akta kontroli str. 19-26]

Zarządzeniem Nr 4/08 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach z dnia 13 lutego 2008r. został ustalony regulamin organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach, zmieniony zarządzeniem Nr 2/09 z dnia 8 czerwca 2009r. Zgodnie z § 9 ust.1 regulaminu kierownik zapewnia wykonanie uchwał Rady Gminy i realizację zadań określonych przepisami prawa i w tym celu kieruje bieżącymi sprawami Ośrodka oraz reprezentuje go na zewnątrz.

[Akta kontroli str. 5-18]

Kierownik Ośrodka posiada upoważnienia wydane przez:

I. Wójta Gminy Sokoły w zakresie:

- wydawania decyzji administracyjnych w następujących sprawach: poświadczenie zgodności odpisów i kopii dokumentów (upoważnienie z 07.12.2000r.),
- wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy (upoważnienie z 04.05.2004r.),
- wydawania decyzji administracyjnych z zakresu:
  - 1) zasiłków rodzinnych wraz z przysługującymi dodatkami,
  - 2) świadczeń opiekuńczych (upoważnienie z 04.05.2004r.)
- prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz postępowania w sprawach zaliczek, a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach (upoważnienie z 01.09.2005r.),
- przetwarzania danych i obsługi systemu informatycznego funkcjonującego w Urzędzie Gminy Sokoły oraz urządzeń wchodzących w jego skład, służących przetwarzaniu danych osobowych w ramach wykonywania obowiązków służbowych w zakresie świadczeniobiorcy pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, zaliczki alimentacyjnej,
- dokonywania wszelkich czynności prawnych z zakresu zwykłego zarządu, a w szczególności:
  - a) do reprezentowania i występowania w sprawach dotyczących funkcjonowania i wykonywania przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach jego ustawowych zadań:

- 109
- przede wszystkim władzami, urzędami, przedsiębiorstwami, bankami i innymi jednostkami organizacyjnymi oraz osobami fizycznymi,
  - przy zawieraniu umów, dokonywaniu rozliczeń finansowych i podejmowaniu innych czynności, nie przekraczających zakresu zwykłego zarządu,
  - b) do dokonywania czynności procesowych w zakresie określonym art. 91 Kpc.,
  - do udzielania dalszych pełnomocnictw w sprawach nie przekraczających zakresu zwykłego zarządu (pełnomocnictwo z 02.01.2008r.),
  - do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach (upoważnienie z 25.08.2008r.).

II. Rady Gminy Sokoły w zakresie:

- załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej, polegających na podejmowaniu działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 192 poz.1378 ze zm.)

Wójt Gminy Sokoły upoważnił zastępcę kierownika zatrudnionego w OPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy podczas nieobecności kierownika (upoważnienie z 02.08.2004r.).

[Akta kontroli str. 81-104]

IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym - art. 17 ust. 1 ustawy.

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka

Uchwałą Nr XXXVI/153/06 Rady Gminy Sokoły z dnia 27 czerwca 2006r. przyjęto gminną strategię integracji i rozwiązywania problemów społecznych gminy Sokoły na lata 2006-2013. Strategia wyznacza kierunki działania na w/w lata.

Strategia powstała w oparciu o przeprowadzoną diagnozę środowiska społecznego.

Misją Gminy Sokoły jest „zapewnienie mieszkańcom Gminy Sokoły warunków do osobistego rozwoju oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu poprzez tworzenie sprawnego systemu wsparcia”.

Rozwinięciem misji jest pięć celów strategicznych, które wskazują główne kierunki rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców:

1. Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny.

Skuch

- 179
2. Zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia rodzinie.
  3. Rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.
  4. Budowa sprawnego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy.
  5. Monitoring problemów społecznych i rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Opracowując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sokoły sporządzono diagnozę gminy uwzględniającą cały kontekst społeczny i gospodarczy, w jakim funkcjonuje społeczność lokalna. Określono cel strategiczny, cele szczegółowe, metody, zadania realizacji celów oraz kierunki działań.

Strategia zawiera bardzo ogólnie określone źródła finansowania, brak jest preliminarza określającego środki finansowe na jej realizację.

2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach przekazał do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2009r.

W bilansie nie odnotowano potrzeb w zakresie:

- realizacji zadań własnych, dotyczących m. in.: schronienia, ubrania, specjalistycznych usług opiekuńczych, zasiłków celowych na pokrycie wydatków i świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ, opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego, pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie,
- poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej,
- podjęcia działań w ramach tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w 2008r.,
- planowania działań w ramach tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w 2009r.,
- realizacji zadań zleconych: zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- planowania składek na ubezpieczenie zdrowotne: osoby bezdomnych objęte indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności, dzieci do czasu rozpoczęcia obowiązków szkolnego nie przebywające w placówkach,

główny p20

- przewidywanych powodów ubiegania się o pomoc społeczną: sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność, przemoc w rodzinie, narkomania, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna,
- prowadzenia i utrzymania ośrodka pomocy społecznej w części dotyczącej: inwestycji, modernizacji, zakupów inwestycyjnych oraz kosztów planowanych szkoleń zawodowych, kosztów uzupełnienia wykształcenia,
- kosztów utrzymania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej o zasięgu lokalnym - finansowanych z budżetu gminy ze środków na pomoc społeczną,
- uruchamiania nowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej o zasięgu lokalnym - finansowanych z budżetu gminy ze środków na pomoc społeczną,
- inwestycji w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej o zasięgu lokalnym - finansowanych z budżetu gminy ze środków na pomoc społeczną,
- pomocy udzielanej cudzoziemcom na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 7,
- realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - Priorytet VII - działania realizowane w 2008r. w ramach projektów systemowych przez ośrodki pomocy społecznej,
- realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - Priorytet VII - potrzeby w zakresie zasiłków okresowych, zasiłków celowych i pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie na 2009r.,
- szkoleń pracowników ośrodka pomocy społecznej wolontariuszy,
- realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - Priorytet VII - formy wsparcia (działań aktywizacyjnych) w 2009r. - działania dodatkowe - konkursowe,
- realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - Priorytet VII - projekt systemowy,
- realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - Priorytet VII - projekt systemowy - planowane formy wsparcia w ramach PO KL w 2009r.,
- realizacji aktywnych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym

Gmina Sokoły w okresie kontrolowanym nie udzielała schronienia, pomocy w formie ubrania i zapewnienia posiłku, ponieważ nie zgłaszano takich potrzeb. Na terenie gminy funkcjonuje Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy w Dworakach Staśkach świadczący usługi pielęgnacyjno - opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych, samotnych, z którego usług Ośrodek ma możliwość skorzystania w razie zaistnienia takiej potrzeby, jak również z kwater prywatnych znajdujących się na terenie gminy.

Julia R. Ost

7
11/11/09

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach przyznał zasiłki okresowe:

1) w okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2009r. - 198 zasiłków dla 42 rodzin, najniższy zasiłek wyniósł 103,75 zł, najwyższy wyniósł 1274 zł.

Świadczenia przyznawano najczęściej z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności i bezrobocia.

W trakcie kontroli sprawdzono sprawy zakończone decyzjami administracyjnymi:

1. OPS.8123-27-4/09 z 09.12.2009	5. OPS.8123-21/09 z 10.02.2009
2. OPS.8123-23-2/09 z 26.11.2009	6. OPS.8123-4-4/09 z 23.11.2009
3. OPS.8123-7-4/09 z 04.12.2009	7. OPS.8123-24/09 z 02.04.2009
4. OPS.8123-3/09 z 13.01.2009	8. OPS.8123-19/09 z 30.01.2009

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w jednym przypadku wywiad środowiskowy został przeprowadzony po terminie określonym w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Socjalnej z 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz.672, ze zm.) – **poz. 4,**

- w dwóch przypadkach ustalono dochód rodziny na podstawie dochodu osiągniętego w miesiącu złożenia wniosku (dot. uzyskania dochodu z tytułu świadczeń rodzinnych) wbrew zapisom art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 175 z 2009r., Nr 175, poz. 1362 ze zm.) - **poz. 1, 3.**

Stwierdzono, że w większości wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminach określonych w § 2 ww. rozporządzenia, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawcy ustalano na podstawie § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Decyzje podejmowano zgodnie z terminem określonym w kpa, zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

Wysokość zasiłków okresowych i okres na jaki przyznano ustalano na podstawie art. 38 ww. ustawy o pomocy społecznej.

[Akta kontroli str.138]

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach przyznał zasiłki celowe:

1) w okresie 01.01.2009r. do 31.12.2009r. – 54 zasiłki dla 27 rodzin.

Świadczenia przyznawano najczęściej z przeznaczeniem na częściowe pokrycie kosztów zakupu opału, leków, żywności. Najniższy zasiłek wypłacony w 2009r. wyniósł 22 zł, najwyższy wyniósł 1100 zł.

Gfuz P2 dr

195

W trakcie kontroli sprawdzono akta spraw, zakończonych decyzjami administracyjnymi:

1. OPS.8121-34/09 z 10.02.2009	5. OPS.8121-42-2/09 z 24.09.2009
2. OPS.8121-65/09 z 26.11.2009	6. OPS.8121-34/09 z 10.02.2009
3. OPS.8121-53/09 z 08.06.2009	7. OPS.8121-44/09 z 11.03.2009
4. OPS.8121-52/09 z 08.06.2009	

Sytuacja rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawców ustalana jest na podstawie dokumentów określonych w w/w rozporządzeniu.

Decyzje administracyjne podejmowane są zgodnie z terminem określonym w kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

[Akta kontroli str.138]

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Gmina Sokoły w okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2009r. nie przyznawała pomocy w formie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, ponieważ nie zgłaszano takich potrzeb.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie posiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

Ośrodek nie wypłacał zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym, ponieważ nie zgłaszano takich potrzeb. W grudniu 2009r. Wójt Gminy Sokoły wydał decyzję administracyjną przyznającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla 1 osoby, nigdzie nie ubezpieczonej, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz.1027 ze zm.).

W trakcie kontroli sprawdzono akta sprawy, w tym niżej wymienioną decyzję administracyjną:

1. OPS.8124-1/09 z 11.12.2009

Sytuacja rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawcy ustalona została na podstawie dokumentów określonych w w/w rozporządzeniu.

Wydana decyzja administracyjna zawiera wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego

fus Kof

9
upm

783
Gmina w okresie kontrolowanym nie przyznawała zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego, ponieważ nie zgłaszano takich potrzeb.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem

Ośrodek nie opłacał składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

10) udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej

W 2009 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach świadczył pracę socjalną na rzecz rodzin potrzebujących. Na terenie gminy pracę socjalną wykonuje 2 pracowników socjalnych oraz zastępca kierownika, który posiada zakres czynności pracownika socjalnego. Teren gminy został podzielony na 3 rejony opiekuńcze. Pracownicy otrzymują dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł. Po terenie gminy pracownicy Ośrodka poruszają się własnymi samochodami, posiadają podpisane umowy z kierownikiem Ośrodka na używanie samochodu osobowego w celach służbowych. Za używanie samochodu jest wypłacany comiesięczny ryczałt pieniężny.

Na terenie gminy zamieszkuje 6094 osób. Ponadto praca socjalna wykonywana jest przez kierownika Ośrodka, który posiada również wykształcenie pracownika socjalnego.

Wykonywanie pracy socjalnej przez Ośrodek polega w szczególności na:

- 1) udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej,
- 2) udzielaniu pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej,
- 3) pobudzaniu społecznej aktywności i inspirowaniu działań w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych, udzielanie osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy.

Wśród beneficjentów znajdują się pojedyncze osoby i rodziny, nie mające zatrudnienia, osoby w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, emeryci i renciści o różnym poziomie dochodów.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach współdziała z instytucjami, które wspomagają lub uzupełniają działalność Ośrodka w wyrównywaniu różnic społecznych.

Należą do nich m.in.:

- 1) Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży (kierowano osoby na leczenie odwykowe),
- 2) Polski Komitet Pomocy Społecznej w Łomży, (odbierano produkty żywnościowe, które kierowane były dla społeczności lokalnej o niskich dochodach),
- 3) Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem, (stały kontakt w celu aktywizowania osób bezrobotnych i znalezienie pracy),
- 4) Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Wysokiem Mazowieckiem (wydawano opinię dla opiekunów prawnych, występowano z pozwami o ustalenie alimentów od osób zobowiązanych do alimentacji, występowano z wnioskami o umieszczenie osób w DPS)
- 5) Służba zdrowia lekarz rodzinny, lekarz specjalista, pielęgniarka środowiskowa (w przypadku osób niepełnosprawnych i chorych, które wymagały fachowej pomocy medycznej),
- 6) Szkoły z terenu gminy Sokoły oraz szkoły do których uczęszczają dzieci z terenu działania Ośrodka (współpracowano ze szkołami podstawowymi, gimnazjum i ponadgimnazjalnymi znajdującymi się na terenie gminy – dożywianie dzieci, zakup podręczników i przyborów szkolnych),
- 7) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (udzielano pomocy w kompletowaniu dokumentów dla osób w celu uzyskania rent rodzinnych i dodatków dla sierot zupełnych),
- 8) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (udzielano pomocy w kompletowaniu dokumentów dla osób w celu uzyskania rent rodzinnych),
- 8) Parafia Rzymskokatolicka w Sokołach,
- 10) Kuratorzy Sądowi (prowadzono ścisłą współpracę z kuratorami sądowymi, mającymi nadzór nad środowiskami z terenu naszej gminy),
- 11) Posterunek Policji w Sokołach (wspólne wyjazdy w teren, wspólne rozwiązywanie konfliktów w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie),
- 12) Prokuratura w Wysokiem Mazowieckiem (kontaktowano się w przypadkach przemocy),
- 13) Gminny Ośrodek Kultury w Sokołach (organizowano wspólną choinkę noworoczną dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych),
- 14) Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy w Dworakach Staśkach,
- 15) Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Perkach Lachach (udzielano pomocy w naborze uczestników do Ośrodka),
- 16) Warsztaty Terapii Zajęciowej w Starych Raciborach (udzielano pomocy w naborze uczestników),

- 17) Dom Pomocy Społecznej w Uhowie i Łomży (ściśła współpraca, odwiedziny pensjonariuszy umieszczonych z terenu gminy),
- 18) Dom Dziecka w Zambrowie (stały kontakt w przypadku dzieci umieszczonych z terenu),
- 19) PCPR w Wysokiem Mazowieckiem (uzyskanie stopnia niepełnosprawności w celu otrzymania zasiłku stałego i pielęgnacyjnego, informowanie świadczeniobiorców o możliwości przekwalifikowania zawodowego, zdobycia nowych umiejętności w ramach prowadzonego projektu „Kapitał Ludzki”),
- 20) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokołach (kierowano osoby na leczenie odwykowe, organizowano paczki świąteczne z funduszu GKRPA dla dzieci pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej oraz dzieci umieszczonych w Domu Dziecka pochodzących z terenu gminy),
- 21) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Wysokiem Mazowieckiem.

[Akta kontroli str. 127-134]

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Uchwałą Nr VII/36/07 Rady Gminy Sokoły z dnia 26 czerwca 2007r. określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne, warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Tytuł powyższej uchwały nie wyłącza specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

Gmina nie świadczy usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi ponieważ nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych

Gmina nie prowadzi placówek opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego oraz mieszkań chronionych. Ośrodek prowadzi współpracę ze Stowarzyszeniem Pomocy „Szansa” funkcjonującym na terenie gminy prowadzącym Warsztaty Terapii Zajęciowej oraz Ośrodkiem Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczym. W ramach współpracy udzielono pomocy w naborze uczestników do powyższych placówek, prowadzony jest ścisły kontakt w stosunku do uczestników pochodzących z terenu gminy.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

191

Gminny system profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2007-2013 został przyjęty Uchwałą Nr VII/35/07 z dnia 26 czerwca 2007r. Rady Gminy Sokoły. Program zawiera zasady systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną oraz cele podstawowe.

Sformułowano w nim 6 zadań, które będą realizowane przez okres najbliższych lat. Realizatorami programu są: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach, samorząd lokalny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policja, placówki szkolne z terenu gminy, lekarz rodziny.

Przyjęty uchwałą Rady Gminy w Sokołach system profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną jest bardzo ogólny. Program nie posiada jasno określonego celu, nie oszacowano w nim środków finansowych na realizację działań wymienionych w Programie, brak jest harmonogramu ich realizacji w czasie.

[Akta kontroli str. 105-118]

14) dożywianie dzieci

Gmina Sokoły realizuje pomoc w zakresie dożywiania dzieci w oparciu o ustawę z dnia 29.12.2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania (Dz. U. Nr 267, poz. 2259, ze zm.) oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz. 186, ze zm.). Pomocą objęto 97 uczniów, z 45 rodzin, w tym siedmioro na podstawie art. 6a ustawy z dnia 05 grudnia 2008r. o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 225, poz. 1487) – dyrektorzy 3 szkół zgłosili 7 uczniów, w szkołach: 2 dzieci w Szkole Podstawowej w Kowalewszczyźnie, 2 dzieci w Szkole Podstawowej Łupiance Starej oraz 3 dzieci w Ośrodku Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczym w Perkach Karpach. Dożywianie prowadzono w formie: drugiego dania (catering) oraz bułeczki.

Dożywianie uczniów z terenu gminy, w 2009 roku przedstawia się następująco:

Lp.	Nazwa szkoły	Ilość uczniów dożywianych	Średni koszt posiłku	Rodzaj posiłku	Miejsce wydawania posiłku
1.	Zespół Szkół w Sokołach	47	2,40	Zupa bułeczki	Szkoła
2.	Szkoła Podstawowa w Bruszewie	4	2,00	Bułeczki	Szkoła
3.	Szkoła Podstawowa w Kowalewszczyźnie	9	2,00	Bułeczki	Szkoła
4.	Szkoła Podstawowa w Łupiance Starej	22	3,50	II danie bułeczki	Szkoła
5.	Zespół Szkół w Płonce Kościelnej	8	6,00	II danie	Szkoła

Gmina Sokoły

190

Realizacja programu dożywiania uczniów w szkołach na terenie gminy Sokoły jest zgodna z § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia - pomoc w formie posiłku powinna być udzielana ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku.

W okresie objętym kontrolą z w/w pomocy korzystały wyłącznie dzieci z rodzin w których kryterium dochodowe nie przekraczało 150% kryterium dochodowego dla rodziny.

Dokonano kontroli spraw, zakończonych decyzjami rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. OPS.8121-14-2/09 z 01.10.2009	7. OPS.8121-25-4/09 z 01.10.2009
2. OPS.8121-14/09 z 28.01.2009	8. OPS.8121-13/09 z 28.01.2009
3. OPS.8121-58/09 z 15.09.2009	9. OPS.8121-25-3/09 z 01.10.2009
4. OPS.8121-23-2/09 z 03.02.2009	10. OPS.8121-25-2/09 z 04.02.2009
5. OPS.8121-23-4/09 z 01.10.2009	11. OPS.8121-25/09 z 04.02.2009
6. OPS.8121-23-3/09 z 01.10.2009	

Udzielenie pomocy poprzedzał wywiad środowiskowy, w wyniku którego ustalono sytuację rodzinną, dochodową i majątkową, a także potwierdzono przyczynę udzielenia pomocy w tej formie. W aktach spraw znajdują się dokumenty określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

Decyzje administracyjne podejmowane są zgodnie z terminem określonym w 35 kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

[Akta kontroli str.138]

15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

W okresie objętym kontrolą gmina Sokoły nie sprawiała pogrzebu, w tym bezdomnym ponieważ nie wystąpiła taka potrzeba.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu

W okresie objętym kontrolą z gminy Sokoły skierowano 3 osoby wymagające całodobowej opieki do domu pomocy społecznej na podstawie art. 54 ustawy o pomocy społecznej oraz § 8 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19.10.2005r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837), w którym określono tryb kierowania i przyjmowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu.

Pierwszą osobę skierowano do DPS w Garbarach decyzją OPS.8131-2/09 z dnia 09.11.2009r. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku pismem OPS.I.PS.8128-2/134/09 z dnia 17.11.2009r. ustalił, iż przewidywany czas oczekiwania to 72 miesiące, zaś

termin przyjęcia określi dyrektor DPS w Garbarach. **W aktach sprawy brak decyzji ustalającej opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej w myśl art. 59 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej, tj. opłatę za pobyt ustala się w dniu skierowania do domu.**

Druga osobę skierowano do DPS w Uhowie na podstawie decyzji PS.8131-3/09 z dnia 04.12.2009r. Decyzją Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku CPR.II.4022/457/09 z dnia 07.12.2009r. postanowiono umieścić we wskazanym domu, zaś termin przyjęcia określi dyrektor domu. Na dzień kontroli w aktach sprawy znajduje się pismo DPS/8224/5/2010 z dnia 07.01.2010r. – dyrektor Domu poinformował OPS w Sokołach, że ww. osoba przebywa tam od dnia 06.01.2010r. **Decyzją OPS.8131-1/10 z dnia 14.01.2010r. Ośrodek ustalił opłatę za pobyt osoby w dps, w innym terminie niż określony w art. 59 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej.**

Trzecia osobę Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem (postanowienie -sygn. akt III RNs 118/08 z 06.03.2009r.). postanowił umieścić w domu pomocy społecznej. W tej sprawie wydano dwie decyzje o skierowaniu, tj. OPS.8131-1-2/08/09 z dnia 20.04.2009r. do DPS w Ciechanowie oraz OPS.8131-1/08/09 z dnia 20.04.2009r. do DPS w Garbarach. **W aktach sprawy brak decyzji ustalającej opłatę za pobyt w dps w myśl art. 59 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej, tj. opłatę za pobyt ustala się w dniu skierowania do domu.**

Okres oczekiwania na umieszczenie w ww. placówkach został ustalony w myśl art. 59 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej, przez:

- 1) Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku pismem :ROPS.IPS.8128-2/37/09 z dnia 24.04.2009r. w DPS w Garbarach na 48 miesięcy, zaś
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie pismem PCPR.III.0613/59/09 z dnia 29.04.2009r. w DPS w Ciechanowie na III kwartał 2010r.

Gmina ponosiła odpłatność za dwie osoby przebywające od dnia 01.10.2007r. w Domu Pomocy Społecznej w Uhowie. Miesięczne opłaty ustalono na kwoty: 1.510,39 zł i 1.546,08 zł. Jedna z tych osób zmarła - w aktach znajduje się odpis aktu zgonu. Dyrektor Domu pismem DPS/8224/50/09 z dnia 20.07.2009r. poinformował Ośrodek o śmierci podopiecznego.

Dokonano kontroli akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. OPS.8131-1/07 z 20.08.2007
2. OPS.8131-2/07 z 20.08.2007r.
3. OPS.8131-2/07/08 z 13.02.2008
4. OPS.8131-3/07 z 22.08.2008
5. OPS.8131-4/07 z 22.08.2007
6. OPS.8131-4/07/08 z 29.04.2008
7. OPS.8131-4/07/08/09 z 09.02.2009

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

Chudy R. Olt

gmd

158
16a) pomoc osobom opuszczającym zakłady karne

W okresie objętym kontrolą w Gmina Sokoły nie udzielała pomocy osobom zwalnianym z zakładów karnych - nie zgłaszano takich potrzeb.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

Ośrodek sporządza wymagane sprawozdania i przesyła je Wojewodzie Podlaskiemu również w formie elektronicznej przy pomocy modułu gSAC.

W Statystycznej Aplikacji Centralnej (w okresie objętym kontrolą) OPS w Sokołach umieścił sprawozdania i meldunki. W aplikacji SAC znajduje się również komplet Zbiorów Centralnych wymaganych w okresie objętym kontrolą.

Administratorem systemu informatycznego jest Kierownik OPS w Sokołach Grażyna Antończuk. Na stanie Ośrodka są 3 kompletne zestawy komputerowe. Na komputerach są zainstalowane systemy operacyjne tj. Windows XP Home Premium 2 szt., Windows XP Professional 1 szt. Na komputerach zainstalowane są pakiety biurowe, Microsoft Office szt. 1, Microsoft Word szt. 2. Jednostka posiada dostęp do Internetu, na 3 stanowiskach zainstalowane są programy antywirusowe ESetNod 32. OPS posiada opracowaną politykę bezpieczeństwa i instrukcję zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych wprowadzoną zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach Nr 8 z dnia 16 grudnia 2008 r.

Osobą odpowiedzialną w jednostce za wdrożenie, utrzymanie i eksploatację oprogramowania użytkowego do zadań pomocy społecznej jest zastępca kierownika. W OPS do wykonywania zadań pomocy społecznej służy oprogramowanie HELIOS zainstalowane na jednym stanowisku, które posiada homologację MPiPS, ostatnia zainstalowana wersja 0-1-2-1-52, aktualne słowniki centralne Nr 48. Pracownicy zostali przeszkoleni do pracy w systemie informatycznym w zakresie pomocy społecznej. Jednostka dokonuje archiwizacji bazy danych co 10 dni. W jednostce zainstalowano aplikację gSAC w aktualnej wersji 2.14.1, która posiada aktualny zestaw reguł (obecnie 42). W 2009 r. zbiory centralne zostały wykazane za I kwartał 100%, II kw. 98%, III kw. 100%, IV kw. 97%. W okresie 01.01.2009r. do 31.12.2009r. OPS w 2009r. nie dokonywał żadnego zakupu sprzętu komputerowego.

[Załącznik Nr 3 do protokołu]

18) utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników

Rada Gminy w Sokołach podjęła uchwałę Nr XIX/94/08 z dnia 30 grudnia 2008r. w sprawie budżetu gminy na 2009r. z późniejszymi zmianami. W dziale 852 – pomoc społeczna - rozdziale 85219 - na utrzymanie Ośrodka w 2009r. zaplanowano kwotę 238.405 zł,

z tego dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy – 116.505 zł:

§ 3020	- wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	3.000 zł
§ 4010	- wynagrodzenia osobowe pracowników	173.105 zł
§ 4040	- dodatkowe wynagrodzenie roczne	11.800 zł
§ 4110	- składki na ubezpieczenie społeczne	28.300 zł
§ 4120	- składki na fundusz pracy	4.700 zł
§ 4210	- zakup materiałów i wyposażenia	1.800 zł
§ 4280	- zakup usług zdrowotnych	200 zł
§ 4300	- zakup usług pozostałych	4.050 zł
§ 4370	-opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii Stacjonarnej	1.500 zł
§ 4410	- podróże służbowe krajowe	4.500 zł
§ 4440	- odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	5.000 zł
§ 4740	- zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	200 zł
§ 4750	-zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	250 zł

[Akta kontroli str. 119-120]

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach realizuje zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 19, tj. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych dla 16 podopiecznych, w tym: z tytułu wieku - 2, z tytułu niepełnosprawności – 14, w wysokości: od 30 zł do 444 zł miesięcznie.

Dokonano kontroli akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. OPS.8122-8/09 z 11.12.2009	4. OPS.8122-3-2/08/09 z 05.03.2009
2. OPS.8122-6/07 z 02.10.2007	5. OPS.8122-3/06 z 03.10.2006
3. OPS.8122-3/08 z 04.08.2008	6. OPS.8122-2/08 z 16.07.2008

W aktach spraw znajdują się niezbędne dokumenty określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

Wydane decyzje administracyjne zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa, podejmowane są zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa.

Wysokość zasiłków stałych ustalana była zgodnie z art. 37 ust. 2-3 w/w ustawy, w wysokości różnicy między: kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej,

Główny BŁA

186
a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

[Akta kontroli str. 138]

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach opłacał w 2009r. składki na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia za 15 osób, którym przyznano zasiłek stały. Szesnasta osoba jest ubezpieczona, jako członek rodziny.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

V. Realizacja zadań własnych gminy - art. 17 ust. 2 ustawy

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych

W okresie od 01 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2009r. Ośrodek przyznał zasiłki specjalne celowe dla 9 świadczeniobiorców. W w/w okresie wypłacono 17 świadczeń w wysokości od 46,64 zł do 1000 zł na łączną kwotę 7.130 zł. Pomoc finansowa przyznana została na opał, leki, dofinansowanie leczenia i żywność. Główne przyczyny udzielania pomocy to długotrwała choroba i niepełnosprawność.

Dokonano kontroli spraw rozstrzygniętych niżej wymienionymi decyzjami:

1.OPS.8121-59-2/09 z 16.12.2009	4.OPS.8121-43-2/09 z 05.06.2009
2.OPS.8121 – 63-2/09 z 07.12.2009	5.OPS.8121-45-2/09 z 08.06.12009
3.OPS.8121-64/09 z 20.11.2009	

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

Decyzje podejmowane są zgodnie z terminem określonym w kpa., zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie

W okresie objętym kontrolą pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie nie realizowano, ponieważ nie zgłaszano takich potrzeb.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających pomocy

Gmina Sokoły nie posiada na swoim terenie domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym i nie zapewnia miejsc w takich ośrodkach – nie stwierdzono

185
takich potrzeb. W przypadku wystąpienia takiej potrzeby istnieje możliwość umieszczenia osób w placówkach już istniejących na terenie powiatu lub powiatów ościennych.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

4) *podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych*

Ośrodek nie podejmował programów osłonowych. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniami zostały utworzone na terenie gminy Warsztaty Terapii Zajęciowej, Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy, Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy. Placówki te zostały utworzone w budynkach po zlikwidowanych szkołach. Przystosowano je do osób niepełnosprawnych, służą również chorym wymagającym wsparcia ze strony drugiej osoby. Jak wynika z wyjaśnień kierownika Ośrodka prowadzone są starania aby utworzyć Zakład Aktywności Zawodowej, który miałby na celu uaktywniać zawodowo osoby niepełnosprawne z terenu gminy.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

5) *współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach*

Ośrodek współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Wysokiem Mazowieckiem, osoby bezrobotne są informowane o możliwości podjęcia zatrudnienia, a także odbycia szkoleń. W ramach prowadzonego przez Powiatowy Urząd Pracy projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki osoby bezrobotne mają możliwość zdobycia nowych umiejętności: kurs prawa jazdy, przekwalifikowanie zawodowe. Jak wynika z wyjaśnień kierownika Ośrodek nie zawarł porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

VI. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy

1) *organizowanie i świadczenie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi*

Z wyjaśnień kierownika wynika, że gmina Sokoły w 2009r. realizowała zadanie w postaci usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania na podstawie rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.) dla 1 osoby (4 – letniego dziecka).

W aktach sprawy zgromadzono dokumenty niezbędne do ustalenia uprawnień do ww. świadczenia, m.in.: zaświadczenie wydane przez specjalistę psychiatrii dziecięcej i młodzieżowej Specjalistycznego Gabinetu Psychiatrycznego s.c. w Białymstoku z dnia 11.12.2008r. i 25.08.2009r. ze wskazaniem prowadzenia uczenia i rozwijania umiejętności

155
niezbędnych do samodzielnego życia oraz usprawnienia zaburzonych funkcji organizmu (12 godzin tygodniowo) oraz orzeczenie o niepełnosprawności nr 926/ZP/09 z dnia 28.05.2008r. ze wskazaniem. W aktach znajdują się także: umowy, kwalifikacje psychologa i pedagoga oraz potwierdzenia wykonania zlecenia zawierające: daty, godziny wykonywania usług i pisemne potwierdzenie rodzica wykonania zlecenia za każdy miesiąc oddzielnie.

Odpłatność w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych naliczona prawidłowo zgodnie z rozporządzeniem - 3,5%. Koszt 1 godziny usług Ośrodek wyliczył na 30 zł na podstawie umowy zawartej z psychologiem i pedagogiem, świadczącymi usługi specjalistyczne.

Osoby świadczące usługi posiadają wymagane wykształcenie i kwalifikacje zgodne z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.). Psycholog i pedagog są zatrudnieni w Ośrodku na podstawie umowy cywilnoprawnej - umowa zlecenie, zawarta z każdą z ww. osób w okresie od stycznia do końca sierpnia i od września do końca roku, za odpłatnością 30 zł za 1 godzinę, po 6 godzin tygodniowo.

Postępowanie administracyjne zakończono przyznaniem pomocy na podstawie decyzji:

- 1) OPS.813/1/09 z 15.01.2009r. na okres: 05.01.2009r. do 31.08.2009r.
- 2) OPS.813/1-2/09 z 01.09.2009r. na okres: 01.09.2009r. do 31.12.2009r.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

2) przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,

Gmina nie przyznała i nie wypłacała zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, ponieważ nie zgłaszano takich potrzeb.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Gmina nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ponieważ na terenie gminy dotychczas nie wystąpiła taka potrzeba.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

Gmina realizuje rządowy program pomocy społecznej „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” mający na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych.

Na mocy Porozumienia 88/09 z dnia 10 marca 2009r. w sprawie dofinansowania zadania własnego gminy w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” gmina uzyskała dotację celową z budżetu państwa w kwocie 22.000 zł. Gmina zobowiązała się przeznaczyć środki własne w wysokości nie mniejszej niż 7.500 zł. Aneksem nr 1/09 z 30.04.2009r. Wojewoda zwiększył dotację celową do wysokości 24.000 zł, następnie aneksem Nr 2/09 z 20.07.2009r. do kwoty 27.000 zł, aneksem 3/09 z dnia 14.10.2009r. do kwoty 30.000 zł oraz aneksem 4/09 z dnia 26.11.2009r. do kwoty 31.000 zł w wyniku czego gmina zobowiązała się przeznaczyć środki własne w wysokości nie mniejszej niż 7.750 zł.

W zakresie dożywiania udzielano pomocy wszystkim osobom potrzebującym, spełniającym kryteria określone w ustawie, w postaci zasiłków celowych na zakup żywności: w okresie I – XII.2009r. udzielono pomocy dla 2 rodzin, w wysokości od 100 zł do 200 zł. Dożywianie uczniów w szkołach opisano na str. 13-15 protokołu.

Dokonano kontroli spraw zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych:

1. OPS.8121-6-6/09 z 12.08.2009
2. OPS.8121-17-2/09 z 28.01.2009

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w jednym przypadku dokonano błędnego zapisu w sentencji decyzji „postanawiam przyznać pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku (w naturze) w postaci odbioru żywności ze sklepu spożywczego(...), który jest niezgodny z art. 3 pkt.1 lit.c ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zgodnie z którym, w tym przypadku należało dokonać zapisu „przyznać pomoc w zakresie dożywiania w formie świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych” – poz. 1.

Rada Gminy nie podjęła uchwały, o której mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259, ze zm.) w sprawie warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku, w której określa się warunki odpłatności za dożywianie przyznawane w ramach programu dla osób, których dochód przekracza 150%.

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzone są w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.). Sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawcy ustalana jest na podstawie dokumentów określonych w w/w rozporządzeniu.

Decyzje administracyjne podejmowane są zgodnie z terminem określonym w kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

182 [Załącznik nr 1 do protokołu]

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a

Kierownik Ośrodka w trakcie kontroli poinformowała, że nie udzielano pomocy w tej formie, z uwagi na nieprzebywanie na terenie gminy cudzoziemców, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 5 oraz art. 53 ust. 1 pkt 15 ustawy o cudzoziemcach.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Kierownik Ośrodka w trakcie kontroli poinformowała, że nie przyznawano i nie wypłacano zasiłków celowych, a także nie udzielano schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z uwagi na nie przebywanie w/w osób na terenie gminy.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Z informacji Kierownika Ośrodka wynika, że nie było wniosków w sprawie wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki od chwili wejścia w życie art. 53a, to jest od 13 czerwca 2009r. (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

VII. Realizacja wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2009r. Nr 175, poz. 1362)

1) koordynacja realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

W ramach prowadzonej koordynacji nad realizacją strategii gmina szczególnie nacisk skierowała na powstanie placówek pomagających w wyjściu z sytuacji trudnych, dotyczących lokalną społeczność. Większość placówek powstała zgodnie z zapisami ujętymi w strategii, potrzebami wskazanymi przez mieszkańców gminy. W latach 2007 – 2008 rozbudowano i unowocześniono GOK w Sokołach, zwiększono obsadę pracowników. W placówce powstały grupy muzyczne dla dzieci, młodzieży i ludzi w średnim wieku, jak również inne koła zainteresowań. W roku 2007 powstały Warsztaty Terapii Zajęciowej w Starych Raciborzach, w 2009r. Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy. Placówki te otworzyły okno na świat osobom niepełnosprawnym zarówno z terenu gminy Sokoły, jak również spoza jej terenu. W roku 2009 powstało przedszkole z dwoma oddziałami przedszkolnymi. W pierwszym kwartale 2010 roku oddany zostanie park rekreacyjno – sportowy. Powstanie nowych placówek przyczyniło się do powstania nowych miejsc pracy. Skierowano również znaczną uwagę i podjęto odpowiednie kroki w kierunku rodzin z problemami uzależnienia

alkoholowego, a mianowicie rozpatrywano wnioski przez Komisję Przeciwdziałania Alkoholizmowi w kierunku podjęcia leczenia odwykowego stacjonarnego bądź odwykowego. Wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie wspierano osoby bezrobotne w znalezieniu pracy, przekwalifikowaniu zawodowym, bądź w uzyskaniu dodatkowych uprawnień w ramach prowadzonego projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Ludziom starym, samotnym, którzy nie byli w stanie funkcjonować w środowisku w związku z występującymi trudnościami fizycznymi bądź psychicznymi udzielono pomocy w postaci zapewnienia opieki w Domach Pomocy Społecznej bądź innych placówkach sprawujących opiekę. W przypadku rodzin nie radzących sobie z opieką i wychowaniem dzieci, bądź rodzin gdzie występowała przemoc podejmowano natychmiast odpowiednie kroki przy jednoczesnym powiadomieniu odpowiednich organów tj. Prokuratury, Sądu, Policji, kuratora społecznego. W ramach proponowanych projektów zawartych w strategii powstały w wyniku partnerstwa Warsztaty Terapii Zajęciowej. Ponadto prowadzona jest dokumentacja w kierunku utworzenia Zakładu Aktywności Zawodowej z Centrum Hipoterapii.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

2) wytaczanie powództw o roszczenia alimentacyjne przez kierownika ośrodka pomocy społecznej na rzecz obywateli

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach w jednym przypadku wystąpiła z pozwem do Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem, Wydział III Rodzinny i Nieletnich o zasądzenie alimentów na rzecz mieszkańca gminy wymagającego opieki w formie zapewnienia usług przez DPS od jego syna. W stosunku do powyższego wniosku prokurator odmówił wszczęcia dochodzenia i umorzył postępowanie.

Osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne, jak należy napisać pozew oraz jakie dokumenty należy do niego dołączyć.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

3) kierowanie przez ośrodek pomocy społecznej wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami

Ośrodek, nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami, natomiast udostępniał druki i udzielał informacji.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

4) składanie radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej

180

Kierownik Ośrodka złożyła Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka w dniu 28 czerwca 2009 r. za rok 2008. **Nie przedstawiono potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2009.** Rada Gminy nie opracowała lokalnych programów osłonowych.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Kierownik Ośrodka, drugi Wydział Polityki Społecznej PUW w Białymstoku.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokolach została poinformowana o przysługującym prawie zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli. W książce ewidencji kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokolach, pod poz. 1/2010 dokonano wpisu o przeprowadzeniu kontroli.

Kontrolowany:

Gracyna Antonćuk

.....
(data i podpis)

Kontrolujący:

1. Anna Lisieńska

2. Barbara Kosińska

3. Katarzyna Lipińska